

Warszawa, dnia 11 czerwca 2025 r.

Poz. 765

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 30 maja 2025 r.

w sprawie ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia

Na podstawie art. 123 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób realizacji działań w zakresie ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia.

§ 2. 1. Ewakuację ludności przeprowadza się w sposób uwzględniający:

- 1) weryfikację planu ewakuacji ludności w zależności od rodzaju zagrożenia i przyjętych kierunków ewakuacji;
- 2) alarmowanie personelu i zespołu do spraw ewakuacji przeznaczonych do organizowania i prowadzenia ewakuacji ludności według ustalonej kolejności;
- 3) informowanie ludności o zarządzanej ewakuacji ludności, miejscach koncentracji i rodzajach środków transportu oraz o kierunkach przemieszczania;
- 4) kierowanie ewakuacją ludności, z uwzględnieniem zadań zespołów wspomagających procesy planowania, organizowania, koordynowania i nadzoru jej przebiegu;
- 5) samoewakuację ludności, o której mowa w § 3;
- 6) prowadzenie spisu ludności, dóbr kultury i mienia ewakuowanych przygotowanymi środkami transportu;
- 7) przyjęcie i ewidencję ewakuowanej ludności w wyznaczonych miejscach czasowego pobytu, w których będą zapewnione warunki konieczne do przetrwania ludności do czasu objęcia jej inną formą pomocy doraźnej;
- 8) zapewnienie bezpiecznego powrotu do miejsc zamieszkania.

2. W zakresie zabezpieczenia mienia, w tym dóbr kultury, są prowadzone działania obejmujące:

- 1) zabezpieczenie szczególnie ważnych obiektów nieruchomych, w tym zabytków wyznaczonych w planach ochrony dóbr kultury na czas wojny;
- 2) przygotowanie do przemieszczenia zwierząt i innego najcenniejszego mienia należącego do osób ewakuowanych oraz uprzednio wyznaczonych ruchomych dóbr kultury, zgodnie z planami, o których mowa w pkt 1;
- 3) zabezpieczenie dóbr kultury, w szczególności wykazanych w krajowym planie ochrony dóbr kultury na czas wojny, przed uszkodzeniem na czas transportu, w razie konieczności udokumentowanie ich stanu oraz prowadzenie ewidencji, załadunek, przewóz do wyznaczonych miejsc oraz rozładunek i zdeponowanie do bezpiecznego przechowania.

3. Organ obrony cywilnej, organizując ewakuację oraz przyjęcie ludności i zabezpieczenie mienia w ramach udzielanej sobie wzajemnie pomocy, zapewnia zasoby umożliwiające sprawną realizację przemieszczenia z obszaru zagrożenia, z uwzględnieniem sił i środków przewidzianych w planach ewakuacji ludności.

§ 3. 1. Organ obrony cywilnej w ramach prowadzonego przygotowania do ewakuacji ludności i zabezpieczenia mienia uwzględnia samoewakuację ludności, w tym wykorzystanie przez ludność własnych środków transportu i zorganizowane przez tę ludność we własnym zakresie zakwaterowania w miejscach poza strefą bezpośredniego zagrożenia oraz w drodze dojazdu do tego miejsca.

2. Organ obrony cywilnej koordynuje samoewakuację ludności, prowadzi spis tej ludności lub, jeżeli jest to niemożliwe, dokonuje szacowania liczby ewakuującej się w ten sposób ludności, organizuje działania informacyjne oraz zabezpiecza ważne szlaki komunikacyjne w celu usprawnienia tego procesu oraz uniknięcia przejazdów szlakami komunikacyjnymi zarezerwowanymi dla potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i służb publicznych oraz podmiotów ratowniczych.

§ 4. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), na którego obszarze właściwości miejscowej wystąpiło zagrożenie, niezwłocznie wdraża z wykorzystaniem wkładu do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności procesy związane z przygotowaniem do ewakuacji, w tym:

- 1) ustala obszary na terenie gminy przewidziane w pierwszej kolejności do objęcia ewakuacją;
- 2) szacuje liczbę osób przewidzianych do ewakuacji, w tym do samoewakuacji, uwzględniając w szczególności osoby przebywające w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zapewniających całodobową opiekę w szpitalach, zakładach leczniczych, w których są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, innych placówkach zapewniających opiekę osobom niezdolnym do samodzielnego poruszania się lub o ograniczonej zdolności poruszania się oraz inne osoby z niepełnosprawnościami, dla których będzie konieczne w pierwszej kolejności zapewnienie środków transportowych;
- 3) ustala główne drogi i linie kolejowe do wykorzystania podczas ewakuacji, zgodnie z aktualnym stanem ich dostępności i z poziomem występujących w tym zakresie ograniczeń związanych z remontami lub ze zniszczeniami, na podstawie pozyskanych danych od innych właściwych organów lub od podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 4) wyznacza lokalizacje potencjalnych punktów zbiórki osób do ewakuacji oraz organizuje ich oznakowanie i zapewnia odpowiedni personel do obsługi;
- 5) wyznacza zasoby obrony cywilnej przewidziane do wykorzystania w procesie ewakuacji oraz koordynuje ich udział w działaniach ewakuacyjnych;
- 6) ustala środki transportu pozostające w dyspozycji, w tym na podstawie danych pozyskanych od innych właściwych organów lub podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji, oraz wzywa ich dysponentów do pomocy zgodnie z zapotrzebowaniem, wskazując im zakres wykonywanych zadań;
- 7) ustala sposób zabezpieczenia i ochrony najcenniejszego mienia, przewidzianego do przemieszczenia w pierwszej kolejności, w tym dóbr kultury kategorii I oraz kategorii II, wyznaczonych zgodnie z planami ochrony dóbr kultury na czas wojny, z uwzględnieniem określonych w tych planach tras do wskazanych w nich miejsc docelowego ukrycia, a w przypadku braku możliwości realizacji zabezpieczenia i ochrony ruchomych dóbr kultury zgodnie z planami ochrony dóbr kultury na czas wojny, ustala sposób zabezpieczenia i ochrony dóbr kultury kategorii I w porozumieniu z właściwym terytorialnie wojewódzkim konserwatorem zabytków lub z upoważnionymi przez niego pracownikami oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zaś w przypadku zabytków kategorii II w porozumieniu z właściwym terytorialnie wojewódzkim konserwatorem zabytków lub z upoważnionymi przez niego pracownikami;
- 8) ustala sposób skutecznego powiadamiania ludności o zagrożeniu;
- 9) upublicznia informacje i ogłasza komunikaty o treści wskazanej przez wojewodę na potrzeby ostrzegania i alarmowania zagrożonej ludności;
- 10) identyfikuje potrzeby i zakres wymaganego wsparcia przez organy wyższego szczebla.

2. Realizację zadań, o których mowa w ust. 1, wspierają organy jednostek pomocniczych gmin.

3. O przyjętych ustaleniach i podjętych decyzjach, o których mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) informuje niezwłocznie i na bieżąco właściwego starostę.

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) informuje w niezbędnym zakresie zarządców infrastruktury, o których mowa w ust. 1 pkt 3, o przyjętych ustaleniach oraz o decyzjach związanych z przygotowaniem ewakuacji.

§ 5. 1. Starosta, na którego obszarze właściwości miejscowej wystąpiło zagrożenie, w ramach zapewnienia koordynacji działań i wsparcia procesu ewakuacji dla organów niższego szczebla, z wykorzystaniem wkładu do wojewódzkiego planu ewakuacji ludności:

- 1) wskazuje dostępne powiatowe zasoby obrony cywilnej przewidziane do wykorzystania w procesie ewakuacji na obszarze powiatu;
- 2) ustala dostępne środki transportu do wsparcia procesu ewakuacji, na podstawie danych pozyskanych od innych właściwych organów lub od podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 3) ustala główne drogi i linie kolejowe do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 4) ustala sposób zabezpieczenia i ochrony najcenniejszego mienia, przewidzianego do przemieszczenia w pierwszej kolejności, w tym dóbr kultury kategorii I oraz kategorii II, wyznaczonych zgodnie z planami ochrony dóbr kultury na czas wojny, z uwzględnieniem określonych w tych planach tras do wskazanych w nich miejsc docelowego ukrycia, a w przypadku braku możliwości realizacji zabezpieczenia i ochrony ruchomych dóbr kultury zgodnie z planami ochrony dóbr kultury na czas wojny, ustala sposób zabezpieczenia i ochrony dóbr kultury kategorii I w porozumieniu z właściwym terytorialnie wojewódzkim konserwatorem zabytków lub z upoważnionymi przez niego pracownikami oraz z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zaś w przypadku zabytków kategorii II w porozumieniu z właściwym terytorialnie wojewódzkim konserwatorem zabytków lub z upoważnionymi przez niego pracownikami;
- 5) upublicznia informacje i ogłasza komunikaty o treści wskazanej przez wojewodę na potrzeby ostrzegania i alarmowania zagrożonej ludności;
- 6) identyfikuje potrzeby i zakres wymaganego wsparcia przez organy wyższego szczebla.

2. Starosta, na którego obszarze właściwości miejscowej wystąpiło zagrożenie, niezwłocznie przekazuje właściwemu wojewodzie informacje o działaniach, o których mowa w ust. 1, dotyczące terenu powiatu.

3. Starosta informuje w niezbędnym zakresie zarządców infrastruktury, o których mowa w ust. 1 pkt 2, o przyjętych ustaleniach oraz o decyzjach związanych z przygotowaniem ewakuacji.

§ 6. 1. Wojewoda, na którego obszarze właściwości miejscowej wystąpiło zagrożenie:

- 1) tworzy zespół do spraw koordynowania ewakuacji;
- 2) wdraża procesy związane z przygotowaniem do ewakuacji na podstawie planów, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) określa liczbę osób przewidzianych do ewakuacji na danym obszarze;
- 4) wskazuje infrastrukturę transportową lądową, wodną i powietrzną do wykorzystania podczas ewakuacji, na podstawie danych pozyskanych od innych właściwych organów lub od podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 5) współpracuje z Dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w zakresie określenia kierunków ewakuacji;
- 6) wskazuje środki transportu niezbędne do przeprowadzenia ewakuacji na danym obszarze;
- 7) w czasie wojny ustala główne drogi i linie kolejowe do wykorzystania podczas ewakuacji w porozumieniu z właściwymi organami Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) wskazuje siły i środki niezbędne do zabezpieczenia procesu ewakuacji oraz ochrony pozostawionego mienia;
- 9) wskazuje osoby odpowiedzialne za koordynację i wsparcie działań związanych z przeprowadzeniem ewakuacji na danym obszarze;
- 10) wskazuje sposoby powiadamiania ludności o ewakuacji;
- 11) przygotowuje treść informacji do upublicznienia i komunikatów na potrzeby alarmowania zagrożonej ludności.

2. Wojewoda informuje w niezbędnym zakresie zarządców infrastruktury, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o przyjętych ustaleniach oraz o decyzjach związanych z przygotowaniem ewakuacji.

§ 7. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), na którego obszarze właściwości miejscowej zarządzono ewakuację, z uwzględnieniem planu ewakuacji ludności:

- 1) informuje ludność o zarządzeniu ewakuacji za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania oraz środków masowego przekazu oraz przeciwdziałania dezinformacji, weryfikuje podawane komunikaty i ostrzeżenia przez inne podmioty i organy;

- 2) powołuje zespół do spraw zarządzania ewakuacją, uruchamia punkty i drużyny, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1, a także wskazuje miejsca ich pracy;
- 3) organizuje sposób komunikacji oraz wymiany informacji między zasobami obrony cywilnej oraz służbami, inspekcjami i strażami zaangażowanymi w proces ewakuacji;
- 4) kieruje dostępne środki transportu do punktów załadunku;
- 5) kieruje gminne zasoby obrony cywilnej oraz służby, inspekcje i straże do zabezpieczenia pozostawionego mienia w obszarze objętym ewakuacją;
- 6) zapewnia bezpieczeństwo i porządek publiczny na kierunkach przemieszczania się ludności;
- 7) zapewnia zabezpieczenie logistyczne w postaci dostępu do żywności, wody pitnej oraz do urządzeń sanitarnych w punktach, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1;
- 8) podaje do publicznej wiadomości bieżące komunikaty i ostrzeżenia na podstawie danych pozyskanych od innych organów lub służb;
- 9) identyfikuje potrzeby oraz określa zakres wymaganego wsparcia przez organy wyższego szczebla.

2. O przyjętych ustaleniach i podjętych decyzjach, o których mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) informuje niezwłocznie i na bieżąco właściwego starostę.

§ 8. 1. Starosta, na którego obszarze właściwości miejscowej zarządzono ewakuację:

- 1) koordynuje ewakuację na obszarze powiatu przez zespół do spraw koordynowania ewakuacji;
- 2) organizuje sposób komunikacji oraz wymiany informacji między zasobami obrony cywilnej oraz służbami, inspekcjami i strażami zaangażowanymi w proces ewakuacji;
- 3) przeciwdziała dezinformacji oraz weryfikuje podawane komunikaty i ostrzeżenia;
- 4) informuje ludność o zarządzeniu ewakuacji za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania oraz środków masowego przekazu;
- 5) kieruje dostępne środki transportu do punktów załadunku organizowanych przez wójtów (burmistrzów i prezydentów miast);
- 6) kieruje posiadane zasoby obrony cywilnej i służby do zabezpieczenia pozostawionego mienia w obszarze objętym ewakuacją;
- 7) zapewnia bezpieczeństwo i porządek publiczny na kierunkach przemieszczania się ludności;
- 8) zapewnia zabezpieczenie logistyczne w postaci dostępu do żywności, wody pitnej oraz do urządzeń sanitarnych w punktach, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1, w tym także zapewnia pomoc techniczną do ich obsługi;
- 9) identyfikuje potrzeby na podstawie danych pozyskanych od innych organów lub służb oraz określa zakres wymaganego wsparcia przez organy wyższego szczebla.

2. O przyjętych ustaleniach i podjętych decyzjach, o których mowa w ust. 1, starosta informuje niezwłocznie i na bieżąco właściwego wojewodę.

§ 9. 1. Wojewoda, na którego obszarze właściwości miejscowej zarządzono ewakuację:

- 1) koordynuje ewakuację na obszarze województwa;
- 2) współpracuje z Dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz z Szefem Obrony Cywilnej w zakresie określenia kierunków przemieszczania ewakuowanej ludności;
- 3) uruchamia na trasach przemieszczania punkty i drużyny, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2;
- 4) organizuje sposób komunikacji oraz wymiany informacji między zasobami obrony cywilnej oraz służbami, inspekcjami i strażami zaangażowanymi w proces ewakuacji;
- 5) przeciwdziała dezinformacji oraz weryfikuje podawane komunikaty i ostrzeżenia;
- 6) informuje ludność o zarządzeniu ewakuacji za pomocą systemu ostrzegania i alarmowania oraz środków masowego przekazu;
- 7) kieruje dostępne środki transportu do punktów załadunku organizowanych przez wójtów (burmistrzów i prezydentów miast);

- 8) kieruje wojewódzkie zasoby obrony cywilnej oraz służby, inspekcje i straże do zabezpieczenia pozostawionego mienia w obszarze objętym ewakuacją;
- 9) zapewnia bezpieczeństwo i porządek publiczny na kierunkach przemieszczania się ludności;
- 10) zapewnia zabezpieczenie logistyczne dla osób wyznaczonych do pracy w punktach i drużynach, o których mowa w § 18 ust. 1, w postaci zapewnienia dostępu do żywności, wody pitnej, urządzeń sanitarnych, w tym także zapewnia pomoc techniczną do obsługi tych urządzeń;
- 11) identyfikuje potrzeby na podstawie pozyskanych danych oraz określa zakres wymaganego wsparcia przez organy wyższego szczebla.

2. O przyjętych ustaleniach i podjętych decyzjach, o których mowa w ust. 1, wojewoda informuje na bieżąco Szefa Obrony Cywilnej.

§ 10. Realizację zadań organów obrony cywilnej, w tym przetwarzanie informacji dla potrzeb ewakuacji, odpowiednio dla terenu gminy, powiatu i województwa prowadzi się na podstawie zasobów własnych obrony cywilnej, a także informacji osób zatrudnionych w urzędach obsługujących terytorialne organy obrony cywilnej, w podległych tym organom jednostkach organizacyjnych lub jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży zapewniających ciągłość wymiany informacji w zakresie zarządzania kryzysowego, a dla terenu kraju na podstawie zasobów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

§ 11. 1. Szef Obrony Cywilnej przed zarządzeniem ewakuacji na określonym obszarze niezwłocznie wdraża procesy związane z przygotowaniem do ewakuacji, na podstawie planów, o których mowa w art. 40 ustawy, w tym:

- 1) ustala obszary na terenie kraju przewidziane w pierwszej kolejności do przyjęcia ewakuowanej ludności;
- 2) przekazuje wojewodom na terenach nieprzewidzianych do ewakuacji polecenie przygotowania miejsc dla ewakuowanej ludności;
- 3) po zasięgnięciu opinii Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa wyznacza szlaki komunikacyjne przewidziane do wykorzystania podczas ewakuacji, zgodnie z aktualnym stanem ich dostępności i z poziomem występujących w tym zakresie ograniczeń związanych z remontami lub ze zniszczeniami, uwzględniając pozyskane dane od innych właściwych organów lub podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji;
- 4) w porozumieniu z Dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa ustala sposób skutecznego powiadamiania ludności o zagrożeniu, a także przygotowuje treść informacji do upublicznienia i komunikatów na potrzeby alarmowania zagrożonej ludności;
- 5) identyfikuje potrzeby oraz określa zakres wymaganego wsparcia przez ministrów kierujących innymi działaniami administracji rządowej oraz w ramach pomocy międzynarodowej lub unijnego mechanizmu ochrony ludności.

2. Szef Obrony Cywilnej informuje w niezbędnym zakresie podmioty zarządzające infrastrukturą, o której mowa w ust. 1 pkt 3, o przyjętych ustaleniach oraz o decyzjach związanych z przygotowaniem ewakuacji.

§ 12. Wojewoda, który otrzymał polecenie zorganizowania miejsc przyjęcia ewakuowanej ludności, niezwłocznie:

- 1) uruchamia zespół do spraw koordynowania ewakuacji;
- 2) określa liczbę aktualnie dostępnych miejsc noclegowych wraz z podaniem ich lokalizacji i pojemności oraz wolnych miejsc w zakładach opiekuńczych oraz miejsc w szpitalach w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 450, 620 i 637);
- 3) uruchamia dostępne środki transportu wraz z personelem możliwe do wykorzystania w procesie ewakuacji;
- 4) zapewnia bezpieczeństwo i porządek publiczny na drogach i liniach kolejowych przewidzianych do wykorzystania podczas ewakuacji, zgodnie z aktualnym stanem ich dostępności i z poziomem występujących w tym zakresie ograniczeń związanych z remontami lub ze zniszczeniami;
- 5) zapewnia dostęp do żywności, wody pitnej oraz do urządzeń sanitarnych i zdrowotnych dla ewakuowanej ludności oraz do innych form działań pomocowych.

§ 13. 1. Organ obrony cywilnej na obszarze województwa wyznaczonego do przyjęcia ewakuowanej ludności niezwłocznie:

- 1) ustala liczbę aktualnie dostępnych miejsc noclegowych z zabezpieczeniem socjalno-bytowym wraz z podaniem ich lokalizacji i pojemności oraz wolnych miejsc w zakładach opiekuńczych oraz miejsc w szpitalach w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;

- 2) określa dostępność środków transportu możliwych do wykorzystania w procesie ewakuacji wraz z danymi kontaktowymi do osób odpowiedzialnych za ich uruchomienie;
- 3) określa drogi i linie kolejowe przewidziane do wykorzystania podczas ewakuacji, zgodnie z aktualnym stanem ich dostępności i z poziomem występujących w tym zakresie ograniczeń związanych z remontami lub ze zniszczeniami, na podstawie danych pozyskanych od innych właściwych organów lub podmiotów zarządzających infrastrukturą lub zasobami obrony cywilnej wyznaczonymi do wykorzystania podczas ewakuacji.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, organy obrony cywilnej przekazują organowi wyższego szczebla.

3. Organ obrony cywilnej informuje w niezbędnym zakresie podmioty zarządzające infrastrukturą, o której mowa w ust. 1 pkt 3, o przyjętych ustaleniach oraz o decyzjach związanych z przyjęciem ewakuowanej ludności.

4. Szef Obrony Cywilnej lub wojewoda zarządzający ewakuację informuje pozostałych wojewodów lub, jeżeli nie przewiduje się ewakuacji poza województwo, starostów działających poza obszarem zagrożenia o fakcie zarządzenia ewakuacji ludności. Wojewoda lub starosta, którzy otrzymali informację o zarządzeniu ewakuacji, przekazują ją niezwłocznie do organów obrony cywilnej niższego poziomu na terenie własnego działania.

5. Marszałek województwa udostępnia własne zasoby obrony cywilnej na potrzeby prowadzonej ewakuacji.

§ 14. Po zarządzeniu ewakuacji organy obrony cywilnej, na obszarze właściwości miejscowej których będzie prowadzona ewakuacja, przekazują ludności uprzednio opracowane, stosowne materiały informacyjne w postaci broszur lub ulotek oraz komunikatów tekstowych, w tym z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji.

§ 15. 1. Podczas organizowania ewakuacji ludności organ obrony cywilnej prowadzi działania informacyjne z wykorzystaniem elementów systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz realizuje inne przedsięwzięcia, mające na celu zapobieżenie dezinformacji i powstaniu paniki, a także ograniczenie niekontrolowanego przemieszczania się ludności, w szczególności w kierunkach, gdzie wystąpiło zagrożenie.

2. W obszarach gromadzenia się dużej liczby osób oczekujących na transport organ obrony cywilnej wydziela sektory wraz z wolnymi pasami terenu, zapewniając możliwość bezpiecznej ewakuacji w przypadku wystąpienia na tym obszarze zagrożenia, a także zapewnia dodatkowy sprzęt do przeciwdziałania zagrożeniom oraz do prowadzenia działań ratowniczych, w szczególności z zakresu pierwszej pomocy, działań pomocowych i wspomagających procesy działań z zakresu porządku publicznego.

§ 16. W trakcie organizacji ewakuacji, niezależnie od postanowień i ustaleń przyjętych w planie ewakuacji ludności, mienie oraz dobra kultury kieruje się do miejsc bezpiecznych, unikając obszarów:

- 1) leżących w takiej odległości od wielkich ośrodków przemysłowych, komunikacyjnych oraz obiektów wojskowych, która powodowałaby zagrożenie dla ewakuowanej ludności;
- 2) przewidywanych i prowadzonych działań wojennych, w szczególności po uzyskaniu informacji w tym zakresie od organów wojskowych;
- 3) występowania innych zagrożeń lub obszarów mogących być potencjalnymi celami ataku.

§ 17. Ewakuację ludności planuje się i prowadzi w taki sposób, aby zapewnić w miarę możliwości:

- 1) wspólny transport dla rodzin, w szczególności matek z dziećmi, osób ze szczególnymi potrzebami z opiekunami oraz osób starszych wymagających opieki z opiekunami;
- 2) zaopatrzenie osób objętych ewakuacją w środki niezbędne do przetrwania na czas przejazdu oraz pobytu w miejscu tymczasowego schronienia, w szczególności w niezbędne do udzielania pomocy doraźnej i pomocy humanitarnej: żywność, produkty lecznicze, ubrania, wodę pitną oraz środki higieniczne i zaplecze sanitarne;
- 3) ewakuację w pierwszej kolejności dzieci, kobiet ciężarnych oraz osób przebywających w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zapewniających całodobową opiekę, szpitalach, zakładach leczniczych, w których są udzielane stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, innych placówkach zapewniających opiekę osobom niezdolnym do samodzielnego poruszania się lub o ograniczonej zdolności poruszania się, a także innych osób z niepełnosprawnościami;
- 4) ewakuację osób, o których mowa w pkt 3, z wykorzystaniem zespołów ratownictwa medycznego, zespołów transportu medycznego oraz zespołów transportu sanitarnego, będących w dyspozycji podmiotów ochrony ludności, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 21–23 ustawy, oraz z wykorzystaniem sił i środków innych podmiotów ochrony ludności i organizacji pozarządowych, przy koordynacji wojewodów, adekwatnie do potrzeb;
- 5) ograniczenie mienia zabieranego przez ewakuowaną ludność wyłącznie do tego mienia, które jest niezbędne do przetrwania przez 72 godziny.

§ 18. 1. W celu zapewnienia sprawnej ewakuacji ludności oraz zabezpieczenia mienia organ obrony cywilnej tworzy:

- 1) w obszarach objętych ewakuacją:
 - a) punkty ewidencyjno-informacyjne, do zadań których należy prowadzenie ewidencji ewakuowanej ludności, informowanie o organizacji przemieszczania oraz kierowanie do wyznaczonych miejsc, umożliwiających skorzystanie z zapewnianych środków transportu,
 - b) punkty załadunku, do zadań których należy kierowanie ludności do poszczególnych środków transportu, z jednoczesnym prowadzeniem ewidencji środków transportu,
 - c) punkty pomocy medycznej, do zadań których należy prowadzenie działań z zakresu pierwszej pomocy oraz transportowanie własnymi środkami transportu osób wymagających świadczeń opieki zdrowotnej w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego; w ramach tych punktów zapewnia się także pomoc psychologiczną,
 - d) drużyny porządkowo-ochronne, do zadań których należy zabezpieczenie pozostawionego mienia i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
 - e) drużyny załadowcze, do zadań których należy wsparcie instytucji, w tym instytucji kultury, w załadunku na środki transportu przygotowanego do ewakuacji mienia, w tym dóbr kultury;
- 2) na trasach przemieszczania:
 - a) punkty koordynacji przemieszczania ludności, do zadań których należy zarządzanie przemieszczaniem się ewakuowanej ludności,
 - b) drużyny utrzymania porządku publicznego, do zadań których należy zapewnienie zabezpieczenia procesu ewakuacji, w tym zapewnienie ciągłości ruchu pojazdów,
 - c) drużyny logistyczne, do zadań których należy zapewnienie dostępu do paliw i pozostałych przedmiotów eksploatacyjnych pojazdów, a także do żywności i wody pitnej oraz do zabezpieczenia sanitarnego;
- 3) w miejscu przyjęcia:
 - a) punkty przyjęcia, do zadań których należy zapewnienie sprawnego opuszczenia środków transportu przez ludność, prowadzenie ewidencji przyjętej ludności, identyfikacja ewentualnych pilnych potrzeb zdrowotnych oraz niezwłoczne kierowanie ludności ewakuowanej do punktu rozdzielczego, punktu pomocy medycznej lub bezpośrednio do miejsc zakwaterowania,
 - b) punkty rozdzielcze, do zadań których należy informowanie ludności o zasadach pobytu w nowym miejscu zakwaterowania oraz kierowanie bezpośrednio do miejsc zakwaterowania,
 - c) punkty pomocy medycznej, do zadań których należy prowadzenie działań z zakresu pierwszej pomocy oraz transport własnymi środkami osób wymagających świadczeń opieki zdrowotnej w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego,
 - d) drużyny porządkowo-ochronne, do zadań których należy zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
 - e) drużyny wyładowcze, do zadań których należy wsparcie instytucji, w tym instytucji kultury, w rozładunku ewakuowanego mienia, w tym dóbr kultury.

2. Wojewoda i starosta tworzą zespoły do spraw koordynacji ewakuacji.

3. Do prac w zespole do spraw zarządzania oraz koordynacji ewakuacji wyznacza się:

- 1) personel obrony cywilnej;
- 2) osoby zatrudnione w urzędach obsługujących organy obrony cywilnej, w podległych tym organom jednostkach organizacyjnych lub w jednostkach organizacyjnych stanowiących aparat pomocniczy kierowników zespolonych służb, inspekcji i straży, nieposiadające przydziałów mobilizacyjnych;
- 3) przedstawicieli społecznych organizacji ratowniczych.

4. Organy obrony cywilnej mogą tworzyć inne zespoły oraz łączyć zespoły, punkty i drużyny, jeżeli zapewni to zwiększenie sprawności organizacyjnej realizacji procesu ewakuacji.

§ 19. 1. W przypadku odmowy objęcia ewakuacją wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawia informację dotyczącą orientacyjnej liczby osób, które nie wyraziły zgody na ewakuację, i przekazuje informacje w tym zakresie staroście.

2. Po zakończeniu ewakuacji starosta przekazuje wojewodzie informację na temat szacunkowej liczby osób, które nie poddały się ewakuacji.

§ 20. 1. Po zarządzeniu ewakuacji organ obrony cywilnej, na obszarze którego będą prowadzone działania, w tym przyjęcie ludności, wykonuje przedsięwzięcia mające na celu zabezpieczenie najcenniejszego publicznego mienia, dóbr kultury w obszarach zagrożenia oraz dalszego zabezpieczenia przetransportowanego mienia w miejscach bezpiecznych.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, są realizowane przez:

- 1) zabezpieczenie i pozostawienie w obszarze zagrożenia lub przeznaczenie do ewakuacji w pierwszej kolejności z zagrożonego obszaru wytypowanych dóbr kultury;
- 2) przygotowanie do przemieszczenia wytypowanych dóbr kultury, w tym dotyczącej ich dokumentacji, oraz prowadzenie ich ewidencji;
- 3) przygotowanie środków transportu niezbędnych do przewiezienia dóbr kultury do wyznaczonych miejsc przechowywania;
- 4) udzielenie w danych warunkach pomocy instytucjom i jednostkom posiadającym dobra kultury przy zabezpieczeniu i przygotowaniu oraz przy transporcie dóbr kultury;
- 5) organizację tymczasowej ochrony fizycznej na czas transportu i w miejscu przechowywania dóbr kultury.

§ 21. W okresie do dnia 31 grudnia 2026 r. przez plany ochrony dóbr kultury rozumie się wojewódzkie plany ochrony zabytków przyjęte zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 88 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i 1907).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*